

Blödningsrubbnig - Rikliga menstruationer

Definition

Menorrhagi: Regelbundet återkommande, rikliga (>80ml totalt och/eller långvariga (>8dagar) menstruationsblödningar. Förekommer hos 10-20% av alla kvinnor i fertil ålder.

Orsaker

PALM-COEIN klassificering (enl. FIGO)

- Strukturella orsaker (PALM): Polyp, Adenomyosis, Leiomyoma, Malignancy and hyperplasia.
- Funktionella/icke-strukturella orsaker (COEIN): Coagulopathy, Ovulatory dysfunction, Endometrial, Iatrogen, Not otherwise classified.

Utredning

- Anamnes; mensbedömningsmall, blödningschema, mensdagbok.
- Uteslut infektion och graviditet.
- Gynekologisk undersökning, vaginalt ultraljud (kan utelämnas om förstagångssökande, virgo).
- Ev. hydrosonografi (ffa om tjock slemhinna i tidig follikelfal eller efter avstöttningsblödning).
- Ev. hysteroskopi om misstänkt fokal förändring.
- Ev. cellprov om ej taget nyligen
- Om ålder >45år bör endometriebiopsi tas, bör övervägas om <45 år och riskfaktor(er) för endometriecancer.
- Vid anamnes med dysmenorré – överväg utredning om ev. endometrios, adenomyos.
- Blodprover;
 - Blodstatus, Ferritin
 - Thyroideaprover vid misstänkt hypothyreos.
- Om anamnesen inger misstanke om koagulationsdefekt (hereditet, anamnes, rikliga menstruationsblödningar sedan menarke): Inledande koagulationsutredning, provtagning cykeldag 1–7*; APTT, PK(INR),

blodgrupp och ev. screening för de vanligaste hemostasrubningarna (VWD, faktor VIII brist, trombocytdysfunktion).

*Tidpunkt i menscykeln kan påverka nivåerna av koagulationsfaktorer, varför provtagning bör utföras i början av menstruationscykeln. Även stress påverkar nivåerna av vissa koagulationsfaktorer - finns särskilda anvisningar för provtagning.

Behandling

(ta ev. önskan om bibehållen fertilitet med i beräkningen.)

- Hormonspiral
- Kombinerade p-piller (kvinnor <40 år): äta ihop kartor, #1 estradiol/dienogest (Qlaira).
- Progestiner (p-stav, p-spruta).
- GNRH agonist med addback behandling
- Tranexamsyra (Cyklokapron): 2-3 tabletter (1-1,5 g) 3-4 gånger per dygn. Vid mycket rikliga blödningar kan dosen ökas upp till 2 tabletter (1 g) 6 gånger per dygn.
- Ev. Tranexamsyra + Desmopressin (sc injektion eller nasal inhalation)
- NSAID
- Hysteroskopisk resektion av fokal förändring (myom, polyp). Kan göras på operation alt. op-mottagning beroende på förändringens storlek.
- Endometrieablation med intrauterin ballongmetod (Librata, Thermablate) eller med radiovågsenergi (Nova Sure) kan vara aktuellt i syfte att minska blödningsmängd om: kaviteten (sondmått) <11-12 cm, intrakavitär patologi har uteslutits/tagits bort och kvinnans barnafödande är avslutat.
- Embolisering av arteria uterina (behandling myom). Remiss skickas till kärlkirurgen. Aktuellt om kvinnans barnafödande är avslutat.
- Överväg förbehandling med GnRH-analog i 6-8 veckor innan borttagande av stort/stora myom.
- Myomenukleation
- Hysterektomi.

Referenser

SFOG ARG-rapport nr Rapport nr 79, Hemostasrubbnigar inom obstetrik och gynekologi.

Management of acute abnormal uterine bleeding in nonpregnant reproductive-aged women. Committee Opinion No. 557. American College of Obstetricians and Gynecologists. *Obstet Gynecol* 2013; 121:891–6.

Polis, R.L., Hertweck, S.P. Treatment Options for the Adolescent Patient Experiencing Abnormal Uterine Bleeding. *Curr Treat Options Peds* 2, 184–195 (2016).

Munro MG, Critchley HO, Broder MS, Fraser IS. FIGO classification system (PALM-COEIN) for causes of abnormal uterine bleeding in nongravid women of reproductive age. *Int J Gynecol Obstet.* 2011;113:3–13.

Dowlut-McElroy T, Williams KB, Carpenter SL, Strickland JL. Menstrual patterns and treatment of heavy menstrual bleeding in adolescents with bleeding disorders. *J Pediatr Adolesc Gynecol.* 2015;28:499–501

Seravalli V, Linari S, Peruzzi E, Dei M, Paladino E, Bruni V. Prevalence of hemostatic disorders in adolescents with abnormal uterine bleeding. *J Pediatr Adolesc Gynecol.* 2013;26:285–9.

Lethaby A, Duckitt K, Farquhar C. Non-steroidal anti-inflammatory drugs for heavy menstrual bleeding. *Cochrane Database Sys Rev.* 2013;1, CD000400

Lethaby A, Farquhar C, Cooke I. Antifibrinolytics for heavy menstrual bleeding. *Cochrane Database Syst Rev* 2000; CD000249.

**Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela
faktaägare**

Giltig fr.o.m: 2020-09-16
Giltig t.o.m: 2022-09-16
Identifierare: 90111
Blödningsrubbnig - Rikliga menstruationer

